

**АДМІНІСТРАТИВНИЙ НАГЛЯД ЗА ОСОБАМИ,
ЗВІЛЬНЕНИМИ З МІСЦЬ ПОЗБАВЛЕННЯ ВОЛІ,
ПОТРЕБУЄ УДОСКОНАЛЕННЯ У КОНТЕКСТІ ПРОТИДІЇ
ТАК ЗВАНИМ «ЗЛОДІЯМ У ЗАКОНІ»**

Конопельський В. Я.

*доктор юридичних наук, професор,
завідувач кафедри кримінального права та криминології
Одеського державного університету внутрішніх справ
м. Одеса, Україна*

Явтушенко А. М.

*аспірант кафедри кримінального права та криминології
Одеського державного університету внутрішніх справ
м. Одеса, Україна*

Сучасний стан злочинності у сфері виконання покарань України [1, с. 1–16], який у тому числі обумовлений впливом кримінальної субкультури та окремих її представників у середовищі засуджених [2, с. 3–12], а також закріплення кримінально-правових механізмів притягнення до кримінальної відповідальності так званих «злочив у законі» та інших авторитетів злочинного світу (ст. ст. 255–255-3 Кримінального кодексу (КК) України), визначає необхідність по-новому підійти до реалізації завдань, пов'язаних з встановленням адміністративного нагляду за особами, звільненими з місць позбавлення волі.

Як видається, такий системний підхід на законодавчому рівні не тільки дозволить розширити перелік об'єктів даного державного примусу, але й нейтралізувати, блокувати, усунути тощо детермінанти, які суттєвим чином у сьогоденні впливають на криминогенну ситуацію не тільки у сфері виконання покарань, але й в цілому у нашій державі [3].

Крім цього, актуальність дослідження даної проблематики зумовлена тим, що на практиці тільки щодо 80% засуджених, які відбувають покарання у кримінально-виконавчих установах закритого типу та за формальними ознаками підпадають під дію Закону України «Про адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі», суди приймають рішення щодо застосування даного державного примусу у силу того, що адміністрація зазначених установ неналежним чином оформляє відповідні матеріали, а також незадовільно взаємодіє з означених питань з територіальними

органами Національної поліції та іншими суб'єктами, задіяними до реалізації завдань зазначеного вище законодавчого акту [1, с. 24–25].

Отже, в наявності складна прикладна проблема, яка має бути вирішена й на доктринальному рівні, враховуючи сучасні тенденції росту рецидивної злочинності як у місцях позбавлення волі, так і в цілому в Україні, питома вага якої у загальній структурі кримінальних правопорушень складає щорічно майже 30 відсотків [3].

У науці зазначена тематика наукових досліджень є не новою, але не відображає на сьогодні сучасний стан та тенденції розвитку злочинної субкультури та її впливу на загальновизнані цінності в нашій державі та у загальному на правопорядок в Україні, створюючи таким чином потенційні загрози для її національної безпеки.

Література:

1. Про стан правопорядку, ізоляції та нагляду, діяльність підрозділів охорони, пожежної безпеки та воєнізованих формувань Державної кримінально-виконавчої служби України у 2016 році. Київ : Департамент ДКВС Міністерства юстиції України, 2017. 34 с.

2. Боровик А. В., Колб О. Г. Глумачний словник пенітенціарної лексики. Луцьк : СПД Галяк Ж. В., 2018. 340 с.

3. Офіс генерального прокурора. Про зареєстровані кримінальні правопорушення та результати їх досудового розслідування: Єдиний звіт про кримінальні правопорушення за січень-грудень 2022 року. URL: <https://www.gp.gov.ua/ua/posts/pro-zareyestrovani-kriminalni-pravororushennya-ta-rezultati-yih-dosudovogo-rozsliduvannya-2> (дата звернення: 16.10.2023)